

Gorenjec

Št. 19. — Leto XX. — Kranj, 9. maja 1936.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73 „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopolnje sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“, celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, posamezna številka 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Kulturnobojnost naših marksistov

Naši marksisti neprestano pri svojih borbah za delavske pravice povdarjajo, da se borijo le za zboljšanje delavskih pravic in za obrambo delavstva sploh. Toda mi imamo toliko dokazov, da jim za delavske pravice ni bogve koliko mar, marveč, da so podobni pač svojim kolegom v Rusiji, Mehiki in Španiji. Gre jim predvsem zato, da vsepovod utrdijo svoje brezverske nazore in protikatoliško mišljenje. Le človek, ki je ubog na duhu in skrajno naiven, jim more verjeti, da jim gre le za delavske pravice. Samo par slučajev.

V Slovenec smo brali, da je delavska kuhinja v ljubljanski Delavski zbornici postregla svojim abonentom - delavcem na sam veliki petek z mesno jedjo. Delavcem samim se je takšno postopanje vodstva Delavske kuhinje gabilo in so po veliki večini zmetali meso proč. Vemo pa, da jim tekom leta še ob drugih dnevih, ne samo ob petkih, ni dalo mesa. Poznamo ljudi, ki so svoje želodce v zaničevanju cerkvene zapovedi polnili na veliki petek z mesom, toda v nekaj letih so pa že tako daleč prišli, da ga še za Velikonoč niso imeli. Podobno bodo tudi taki delavski voditelji skrahirali in jih bo delavstvo samo zavrglo.

Drug slučaj: Marksisti so zahtevali dela prost dan za prvi maj. Od ravnateljstva tovarn, kar seveda ostro obsojamo, jim je bilo

dano na glasovanje, da bo prvi majnik prost dan, a namesto tega dneva bodo delali v neki tovarni na prvi nezapovedan Marijin praznik, to je 8. septembra. V neki drugi kranjski tovarni jim je pa bilo dano na glasovanje, da bodo delali na Veliki Smaren, dne 15. avgusta. Seveda marksistični „führerji“ so šli takoj na agitacijo in agitirali, da delavstvo glasuje, da se ob imenovanih dveh praznikih dela. V tovarni, kjer imajo marksisti glavno besedo, so dosegli, da je glasovanje izpadlo za praznovanje dne 1. maja, dočim se pa dela na Mali Smaren. V drugi tovarni je pa delavstvo, razen najbolj zagriženih marksistov, odklonilo delo na Veliki Smaren, in so raje delali na dan prvega maja.

Kdor torej zasleduje marksistično delovanje in ravnanje v borbi za delavske pravice, bo takoj spoznal, za katerim grmom tiči zajec. Ni jim za delavske pravice, marveč za uveljavljanje svojih kulturnobojnih nazorov. Toda naše delavstvo spregleduje in bo še spregledalo, da ljudem, ki ne poznajo ne božjih in ne cerkvenih zapovedi o postu in praznovanju nedelj in praznikov, nikakor ne bo zaupalo borbe za svoje delavske pravice. Čast vsem onim delavcem, ki so pokazali dovolj zrelosti in niso nasledili marksističnim limancem.

Po zmagi JRZ v Šenčurju

Šenčurske občinske volitve so za nami. Volilna bitka je končana z mogočno zmago JRZ. Po zrelem lastnem predvzoru in dobrem čutu je stopil naš kmet, delavec in obrtnik na volišče ter z glasovanjem odločil, komu naj bo odslej zaupano javno delo za koristi velike šenčurske občine, za neprekid našega samoupravnega gospodarstva, za dobrobit naših občanov! Volilni rezultat je že znan: 694 proti

bolj breznarodnostnimi elementi rdečega komunizma se ni obnesla. Narod jo je zavrgel z odločno potezo. Zdrav organizem naroda je znal radikalno pomesti s temi zmešanimi bolnimi elementi tako, da na pozorišču ni ostala niti smet od njih.

Ljudski sklep z dne 3. maja je otvoril novo etapo za javno delo in gospodarski napredek v občini Šenčur. Vsi odborniki, izvoljeni na listi JRZ, nam dajejo garancijo, da je vodstvo občine v pravih rokah. Sedanjí predsednik občine g. Umnik, ki žanje velike uspehe na združenem gospodarskem polju, nam je najboljši porok, da bo novi občinski odbor pod njegovim vodstvom latentno in uspešno vršil svoj občinski delovni program po načelu zakonitosti in demokracije.

Dostojanstven, skupnemu blagru vdan občinski parlament, neodvisna, za ureditev in realizacijo najpotrebnejših javnih del sposobna in zdrava občinska samouprava, ki nepristransko in svobodno sledi samo svoji vesti, poklanja dar kreposti tudi bednim in življenja potrebnim — to je najlepša prognoza s katero stopa novoizvoljeni občinski odbor na pot k idealnemu cilju.

Našim občinskim možem in predvsem g. predsedniku občine ne more nihče odrekati nesebičnosti in zmisla za narodove potrebe, zmisla za žrtve in tovariške solidarnosti. V novem občinskem svetu so možje poštenega in pravicoljubnega značaja, ker je med ljudstvom tradicija njihovega požrtvovalnega delovanja utrdila ljubezen do občine ter vzgojila politično zrele volilce. Zato imamo v novo občinsko upravo polno zaupanje. Naše zaupanje do nje je tem večje, ker so zastopani v njej po večini zvesti pristaši najboljšega sina naše ožje domovine, čigar delovanje je bilo vedno dosledno, odkrito in pošteno: Za blagor skupne domovine, našega kralja in ljudstva.

S to osnovo in po teh vidikih bodo naši obč. gospodarstveniki skupno s svojim vodjem ta program skušali še bolj uveljaviti. Naj se pokaže tvorna moč, sposobnost in mladeniški pollet novih ljudi, ki so tako korenito pometi z vseni strankami, ki nočejo poznati naroda. Naj oživi naša velika občina, naj se odpro na široko vrata klicarjem in graditeljem nove dobe našega samoupravnega gospodarstva!

*

Šenčurski plebiscit 3. maja pa ostane vsem glasen klicar: Tako voli narod, če je pravica svobodna.

Petletka kranjskega občinskega gospodarstva

Vsak gospodar, ki hoče uspevati, mora imeti svoj gospodarski načrt, ki odgovarja njegovim prilikam, v katerih živi. Kakor je za vsakega posameznika tak načrt potreben, toliko bolj je potreben za javno gospodarstvo, od najmanjše do največje javne gospodarske edince. Kjer manjka takega načrta za gospodarstvo, tam pri sedanjih prilikah ni uspeha. Radi tega vidimo

po celem svetu, od najmanjših pa do največjih gospodarstev, to je do držav, da si ustvarjajo gospodarske načrte za daljšo dobo in jih z vso vstrajnostjo skušajo izvesti.

Do zadnjih občinskih volitev je imel tudi Kranj svoj gospodarski načrt, ki sicer ni bil pisan, vendar se je smotrno izvajal, četudi so se mu upirali oni, ki jim varčno gospodar-

jenje s tujim imetjem ni prijalo. Ko pa je prevzela JNS večina na dovolj znan način vlado na kranjski občini, začelo se je gospodarstvo na zelo čuden način, brez vsakega sistema, kakor je pač vsakokratnemu ekspertu bolje kazalo in prijalo in o čemur se sedaj tudi oni, ki naši kritiki niso verjeli lahko prepričajo v revizijskih poročilih. Napravilo se je sicer nebroj načrtov, izdalo denarja na milijone, obično zadolžilo, vendar od vseh načrtov ni prišel noben do izvedbe, razen onega za zgradbo tako pomembnega poslopja na dvorišču Narodnega doma.

Sedaj, ko se bliža definitivni konec JNS občinskega gospodarstva, ko bodo poklicani zastopniki davkoplačevalcev, lahko brez ekspertov, vodili gospodarstvo po volji večine meščanstva, brez vsakega skrivanja, brez tajnih sklepov, ampak vsako reč očitno, javno, tako, da bo vsakdo naprej vedel, kaj se namera in kaj je resničen namen. Sedaj je prišel čas, da začnemo razmotrivati o bodočem gospodarskem načrtu kranjske občine, o takem, ki bo mogoč in katerega bo potem potrebno dosledno izvesti. Tak načrt mora obsegati daljšo dobo, načrt mora predvsem upoštevati možnost denarnih sredstev in tudi vse druge prilike.

Predno pa se more začeti izvajati v naši občini tak načrt, je potrebno, da se izpolnita popreje dva predpogoja. Prvi, da se do skrajnosti izvede kot kardinalno načelo popolna depolitizacija vsega občinskega gospodarstva. Ni koli več se ne sme zgoditi, da bi se gospodarski krogi, ki so predvsem glavni nositelji občinskega gospodarstva, izročili v eksploatacijo političnim eksploaterjem, ki porabijo momentano politično konstalacijo za izrabo svojih osebnih ambicij. Drug princip pa mora biti, da se javno gospodarstvo sme zaupati predvsem le onim ljudem, ki so sami dobri gospodarji, pa naj si imajo na tisoče dohodkov ali pa samo nekaj dinarjev dnevnega zaslužka; onim, ki znajo s svojimi lastnimi dohodki gospodariti, pri čemur ni razlike med najskromnejšim delavcem, ali pa največjim podjetnikom. Najboljše merilo za sposobnost upravljanja javnega imetja je, kako dotični svoje zasebno premoženje upravlja. Ako vidimo človeka, ki se ne briga za svoje gospodarstvo, ki ne dela drugega, kakor da od jutra do večera pase lenobo, zanemarljavo svojo obrt, poseda po dnevi in po noči pri kvartah, pijančuje in propada, takemu se vendar ne more zaupati upravljanje tujega javnega imetja. Naravno

je, da tak človek, ki gospodarsko propada, v slučaju potrebe, ako ima priliko, da upravlja javno imetje, seže v eni ali drugi obliki po javnem imetju. Pri tem še oni, ki brutalno vzame kar naravnost kak znesek, ni moralno najslabši. Veliko hušji so oni gangsterji, ki glumijo neprestano javno skrb, ki vsiljujejo svojim sovaščanom svoje usluge, četudi skrivaj, če le mogoče sami preskrbe težave, da jih iz teh težav rešujejo in potem ob priliki prezentirajo račune za usiljene usluge, včasih celo v milijonskih vsotah. Takim tipom, katerih „morala“ je skoraj tako visoka kakor ljubljanski nebotičnik, se ne more pustiti nobenega vpliva na upravo javnega imetja.

Čim se upoštevajo ta kardinalna načela, potem pa je še treba, da se napravi gospodarski načrt, katerega mora osvojiti vsakteri davkoplačevalec od najnižjega do najvišjega, da vsakdo ve, kako se bo prihodnje gospodarstvo vodilo, da vsak ve, kaj pride na vrsto, potem, ko je eno končano. Predpogoj za uspeh takega gospodarskega načrta je največja publiciteta, to se pravi, tako gospodarstvo mora biti vsakomur očitna knjiga, tako, da ima vsakdo v njo vpogled in da lahko vse podrobnosti neprestano kontrolira najširša javnost.

Smatramo, da je čas, da začno razmišljati o gospodarskem načrtu za nekaj prihodnjih let, pa zato pozivamo naše prijatelje, da dajo svoje mnenje o prihodnjih nalogah kranjske občinske uprave javnosti v diskusijo. Čim obširnejše in izčrpnije se bo o tej stvari v javnosti razpravljalo tem lažje bo napraviti končni zaključek.

Kot najnujnejše naloge prihodnje obč. uprave smatramo rešitev sledečih vprašanj:

1. Šolske potrebe
 - a) zgradbo ljudskošolskega poslopja,
 - b) razširjenje in izpopolnitev tekstilne šole,
 - c) razširjenje in izpopolnitev gimnazije,
 - č) socialne potrebe šolske mladine.
2. Razširjenje vodovoda.
3. Razširjenje občine z inkorporacijo okolice. Most čez Kokro s Hujami.
4. Novo pokolišče.
5. Rešitev prometnih in tujskoprometnih vprašanj. Kopaljšče, športni prostor, mesni parki, igrišča.
6. Socialno vprašanje.

O vseh teh vprašanjih bomo začeli v prihodnjih številkah razpravljati ter skušali sami podati nekak gospodarski načrt za najbližjo bodočnost.

Karitativni tečaj v Kranju

V nedeljo 3. maja dopoldne se je vršil v dvorani Delavskega doma dekanjski karitativni tečaj. Vabilu v Gorenjcu in Kranjskem zvonu se je odzvalo precejšnje število prijateljev dobrotelnosti. Poleg udeležencev iz Kranja so bile zastopane župnije: Smartno pri Kranju, Smednik, Mavčiče, Predoslje, Cerklje, Križe, Kovor, Trstenik, Podbrezje.

Kakor je uvodoma povdaril g. dr. Kalan, smo z veseljem pozdravili zamisel, da se v Kranjskem okraju smotrno organizira krščanska dobrotelnost. V vsaki skupnosti, redu in smotrnem delu sta zagotovljena moč in uspeh. Toliko bolj še pri tej ideji, ki je Kristusova-katoliška.

Po takih besedah karitativno usmerjeni smo vičnik razvil ideološko smer krščanske karitativnosti. Ljubezen je temeljni utrip krščanstva. Dejavnost ljubezen je znak Kristusovih učencev. Zato smo dolžni Bogu, da ljubezen v sebi gojimo, da sebe karitativno vzgajamo — dolžni smo, da skrbimo za duše in telo bližnjega. Bog to želi, Cerkev nas vabi. Stiska časov nas priganja k dejavni ljubezni. Stiska duš silí k sočutnemu razumevanju. Narod prosí miloščine: dejanskih žrtvev in molitve.

Ali naj držimo križem roke? — Ali ne čutimo, da velja danes uprav nam Jezusovo vabilo: „Povzdignite svoje oči — pogledjte polja, ki so že bela za žetev!“

Po takih besedah karitativno usmerjeni smo z zanimanjem sledili praktičnemu razpletu, ki ga je podal g. dekan Škerbec: Kranj z okolico tvori po svojem industrijskem obeležju nekako socialno enoto, za katero je potrebna tudi enotna karitativna organizacija s centralo v Kranju.

Člani naj bi razvili smotrno delo v službi bližnjega: tako bi se preprečila zlorabljanja beračenja, zajezila bi se pot postopacev. Potrebni pa bi vedno našli dovolj podpore. Poskrbljeno bi bilo za resnične reveže, bolnike, za otroke delavskih staršev - za hiralece, brezposelne itd.

V debati se je sprožila ideja pravilnika in nekatere zanimive podrobnosti.

Končno je bil izvoljen centralni odbor, kateremu predseduje g. dr. Kalan, zobni zdravnik, v Kranju.

Karitativni tečaj je bil zaključen z govorom gosпода priorja V. Učaka, ki je podal zgodovinski razvoj krščanske karitativnosti:

Ker je ljubezen osnovni utrip Kristusovega nauka — se nujno plete kot zlata nitka od prvih krščanskih časov do danes. — Čas in razmere jo različno prikazujejo. Zato naj tudi v sodobni nujni potrebi silno zažari meč nemi in priča, da smo res Kristusovi — ker se ljubimo.

Velika pridobitev

Dne 6. t. m. je prodala kranjska mestna hranilnica kot upnik na javni dražbi bivšo Wurzbachovo graščino — znani pension „Grintovec“. Ta prodaja je toliko pomembnejša, ker je zadržatelj tega posestva sloveči zdravnik dr. Otmar Majerič iz Ormoža, kjer vzdržuje velik, modern sanatorij, v katerem zdravi po svoj izbožito uspevaajoči mestodi, tako, da je njegov sanatorij leto dan poln domaših in inozemskih bolnikov.

G. dr. Majerič si je na vabilo, po svojem zastopniku ogledal že pred tedni Wurzbachovo graščino ter ves gorenjski okoliš in je dan pred javno dražbo prišel osebnó, da se prepriča o krasni legi te graščine in sploh tega nad vse prijaznega kota pod Karavanškami ter našel, da je ta doslej več ali manj zapuščen kraj v vsakem okiru upoštevanzja vreden.

Radi tega se je g. dr. Majerič odločil kupiti na javni dražbi ta grad in ustanoviti v Preddvoru drugo zdravilišče, ki bo na razpolago ne samo pacientom, temveč tudi splošnemu tujskemu prometu.

S tem je podana možnost, da se koristi iz podjetnosti g. dr. Majeriča ne samo Preddvor, temveč cela Kokrška dolina in seveda pred vsem tudi Kranj v tujsko prometnem oziru. G. dr. Majerič namerava z vso naglico investirati večje vsote in usposobiti to graščino, še za letošnjo sezono za tujski promet.

Najnižji ponudek za to graščino je znašal nekaj nad Din 235.000.— g. dr. Majerič pa jo je kupil za Din 245.000.— Družbe so se udeležili tudi trije zainteresirane iz Ljubljane in g. Rabič iz Senčurja, poleg tega pa tudi več mož občinskega odbora iz Preddvora z županom g. Markičem na čelu; ti slednji seveda

ne kot kupci, temveč kot zastopniki občine, za katero je usoda tega gradu največjega pomena. S tem, da je prišla graščina v take roke, je dana možnost velikemu razmahu tujskega prometa, ki bo preddvorski občini in vsem občanom pa tudi Kranju v največjo korist.

Zastopniki preddvorske občine so obljubili, iti g. dr. Majeriču v vsakem oziru na roke in je povsem umevno, da ga bodo v njegovih stremeljenjih kar najbolj podpirali. Če se razvije tako, kakor je upati, celo podjetje v onem pravcu, kakor se je razvil sanatorij g. dr. Majeriča v Ormožu, potem je brezdvomno, da je tako za Kranj, kakor za cel tujski promet to velika pridobitev in je samo čestitati onim, ki so se trudili in podvezli vse korake, da se je privabilo g. dr. Majeriča v naš okraj, v ta divni gorenski gorski svet.

bodo v prvih dneh junija priredili v okvirju Akcije veliko javno zborovanje v Kranju. Odbor, ki se je na sestanku sestavil, bo vodil vse priprave za zborovanje in bo s pomočjo vseh društev in drugih javnih faktorjev vršil potrebno propagando.

Prepričani smo da se bodo delu za rešitev problema naših zdravstvenih prilik pridružila tudi ona društva, ki niso poslala svojih zastopnikov na sestanek. Uspeh te akcije pomeni ozdravljenje ene največjih kulturnih sramot in nemogočih socialnih razmer, zato je dolžnost vse slovenske javnosti, predvsem pa njenih predstavnikov, da se zavzame za akcijo za radikalno rešitev tega problema. Samo nesebičen enoten in energičen nastop vsega slovenskega naroda za svoje elementarne pravice, bo rodil pozitiven uspeh, ki bo vreden naše kulturne zrelosti, na katero se tako radi sklicujemo.

Starih (tisočakov) s podobo sv. Jurija in 10 dinarskih bankovcev rdeče barve z datumom 26. maja 1926 ali 1. decembra 1929, ne zamenjava več Narodna banka, ker je bil 4. maj t. l. določen kot zadnji dan za zamenjavanje. Da se obvarujejo posamezniki nepotrebnih stroškov za potovanje v Ljubljano, se obveščajo zainteresirani, da naj zgoraj omenjene bankovce takoj pošljejo v denarnem pismu „Glavni državni blagajni“ v Belgradu s kratko prošnjo, da jim blagajna zamenja priložene bankovce. Na denarnem pismu in na prošnji naj navedejo svoj točen naslov.

Vsa pojasnila v tej zadevi daje tudi podružnica Zadrčne gospodarske banke v Kranju.

SMARTIN PRI KRANJU

Koncertni odsek Pevske zveze iz Škofje Loke priredi v nedeljo dne 10. maja 1936 ob 8. uri zvečer pevski koncert navadnih in umetnih pesmi. Koncert bo v dvorani Smartinskega doma. Nastopili bodo ženski, moški in mešani zbor z zelo pestrim programom. Pevovodja g. J. Matek bo s svojimi pevci gotovo žel lepe uspehe, saj loški pevci sloviijo daleč naokrog. Vsi prijatelji vljudno vabljeni!

NAKLO

Sprejem novega župnika in novega kaplana bomo imeli v nedeljo popoldne. Za župnika pride k nam naš nekdanji kaplan, sedaj kanonik g. Šimenc Josip, za kaplana pa rektor urušinske cerkve v Škofji Loki g. Pogačnik. Župnija Naklo se veseli tega dne in je ponosna na to dvojno odlikovanje. Bog daj svoj blagoslov!

Dne 26. aprila je oddal našo župnijo č. g. Seigerschmidt in je 27. aprila odpotoval na Blejsko Dobravo.

Tedenske novice

KMEČKI STANOVSKI IZLET NA BLED.

Podružnica Zveze absolventov kmetijskih šol dravske banovine: Radovljica, Bohinj, Kamnik, Kranj, in Vrhnika, prirede za vse zavedne kmečke ljudi izlet na Bled, združen s stanovskim zborovanjem, v nedeljo 24. maja t. l. Spored: Dopoldne ob pol deseti uri zbiranje udeležencev pred hotelom Petran na Mlinem, potem odhod s čolni (po znižani ceni) na otok k sv. maši s pridigo. Ob pol dvanajstih stanovsko zborovanje v prostorih Mlekarstva zveze (tržnica). Govori: Smernice ZAKS, Kmečke zbornice njih namen in ustroj, Kmetijsko gospodarstvo v Švici in pri nas, Gorenjska kmetijska šola. Po zborovanju izleti v okolico po skupinah.

Vsi kmečki ljudje od blizu in daleč, posebno pa še Gorenjci, k obilni udeležbi prav iskreno vabljeni. Za absolvente kmet. šol pa je udeležba obvezna!

KRANJ

Pomočniški izpiti. Skupno združenje obrtnikov v Kranju, obvešča svoje člane, da naj najkasneje do 15. maja prijavijo one vajence, ki so dovršili učno dobo, za pomočniške izpite. Izpiti se bodo vršili v najkrajšem času.

Prijave sprejema pisarna združenja.

Skupno združenje obrtnikov v Kranju obvešča vse svoje člane, da od 1. maja dalje uraduje dnevno v prostorih g. Ludvika Sirca poleg gimnazije in sicer vsak dan od 9 — 12 ure dopoldan in od 3 — 5 ure popoldan.

J. C. liga vabi na potovanje v CSR med 20.

— 30. majem 1936. Odhod iz Ljubljane dne 21. t. m. ob 0.05 uri z brzovlakom preko Maribora in Dunaja v CSR. Prihod ob 11.40 uri v Břeclav na avstrijsko-čsl. meji, odhod v Brno in Prago. Sprejmi pri predsednikih in predstavnikih mesta Prage ter poslaniških in zunanjih ministrih. Ogled Prage. Obisk gledališča, itd. Pot, stanovanje in hrana bi znašala Din 1500.— za osebo za celi čas bivanja v CSR. Prijave do 9. maja vključno pri g. Lebru v gimnaziji.

Odbor J. Č. lige v Kranju.

Veliko razstavo vseh vrst malih živali priredi društvo „Gorenski rejec malih živali v Kranju“ od 17. do vključno 25. maja 1936. Na pristavi stavbenika g. Slavca, poleg drž. gimnazije.

Vse lastnike malih živali, se vljudno naproša, da svoje živali prijavijo čimprej radi razstave, na naslov društva.

Odbor.

Neznosne razmere v ljubljanski splošni bolnici so bile povod za osnovevanje „akcije za zgraditev centralne bolnice v Ljubljani.“ Namen te akcije je izpeljati prepotrebno omrežje zdravstvenih zavodov po vsej Sloveniji, predvsem pa zgraditev moderne centralne bolnice v Ljubljani.

Na povabilo centralnega odbora Akcije je Jugoslovansko akademsko društvo sklicalo v torek 5. t. m. sestanek zastopnikov vseh tukajšnjih organizacij. Zastopniki so sklenili, da

Išče te sreča, um ti je dan, našel jo bodeš!

K J E !

Dne 14. junija na Kokrici. Ta dan priredi prostovoljna gas. četa žrebanje dobrodelne loterije.

Še je čas da kupiš srečke. - Cena srečki je Din 6.-.

Ali si že ogledal razstavljen predmete pri tov. Laknerju na Kokrici?

Skerbec Matija.

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Med tem časom je pripeljal Zabretov Lojze svoj avto pred župnišče. Grem po Barleta in stopiva v avto. Bil je prav kritičen trenutek. Če bi bil kdo tačas nahujskal ljudi, ne vem, kaj bi bilo. Zavedal sem se, da je moje početje zelo, zelo riskantno. . . Hvala Bogu, ljudje so pokazali veliko disciplino. Le nekaj vzklikom se je slišalo, pri vratih je le nek mož z nasmehom rekel: „Kajne Janko, nisi mislil, da boš tako odhajal.“ In v miru smo se odpeljali preko župniškega vrta proti Hrastju v Kranj.

Po poti sva se z g. župnikom mirno in skoro prijateljsko razgovarjala, kakor da bi se ne bilo ničesar zgodilo. Saj osebno ni bilo med nama nikakih diferenc. On je bil pač prepričan, da opravlja dobro delo za kralja in domovino. Seveda je ljudi ravno to najbolj jezilo, ko je on po vseh shodih govoril o ljubezni in zopet o ljubezni, njegovi pristaši so pa naše ljudi pretepali, zapirali in poniževali. . . Njegove pridige na shodih o ljubezni so se pač zelo malo vjemale z dejanji njegovih političnih tovarišev, ki so pač njegovo osebo in tudi njegov stan izrabljali, sam pa gotovo teh metod svojih somišljenikov ni odobral.

V Kranj sva se pripeljala okrog 6. ure in na to je on odšel na vlak in v Ljubljano. Domov sem prišel z zavestjo in v prepričanju, da sem storil, kar je bilo najbolje, da se je vsa vihra mirno končala, in da ni prišlo do katastrofe. Vsa Gorenjska je bila tisti in drugi dan prepričana, da sem rešil g. Barleta iz velike zagate in nesreče. Pa tudi sam je bil v začetku tega prepričanja, dokler ga niso lažnji vi informatorji nalagali, da je bila na polju pripravljena zaseda, kamor, da sem ga hotel speljati. . .

Plačilo — zapor!

V ponedeljek, dne 23. maja 1932., so mi pravili v Kranju razni udeleženci šenčurskega shoda, da so se demonstratje v Senčurju mirno razšli, potem ko sem odpeljal g. župnika Bar-

leta. Vsi so bili prepričani, da sem poslanca Barleta rešil, ker bi se mu najbrž ne bilo dobro godilo, če bi bil ostal tam. Vesel sem bil, da se je tako vse končalo brez hujšega preliivanja krvi. Sreča, da je žandar nabodel na bajonet le debelušastega kovača, kateremu je prebodel le mast na trebuhu, sicer pa ni bilo nič hudega. Ko bi bil kak suhec prišel v tako tesno zvezo z bajonetom, bi bila stvar malo bolj resna, tako pa ni bilo sile. Bitka v Senčurju se je tako srečno končala s tem, da je bil le eden lažje „pelziran“.

V ponedeljek dopoldan sem v pisarni veselo žvižgal melodijo pesmi: „Moj fantič je na Tirolsko vandra! in sem si mislil, da se bo morda sreski načelnik dr. Ogrin morda zahvalil, da sem mu pomagal, da se je zadeva tako lepo in srečno končala. Kako sem bil takrat naiven! Med tem časom so namreč na glavarstvu tuhtali o čisto drugi zahvali in plačilu.

Popoldan v ponedeljek se po navadi odpeljem v Ljubljano in se vrnem z avtobusom v Kranj ob 7. uri zvečer. Ko stopim iz avtobusa, takoj pristopi neki kranjski dijak in mi ves nervozno pravi: „Gospod župnik, hitro vzemite avtotaksi in kam zbežite, žandarji in policaji vas čakajo, da vas aretirajo; Brodarja in Umnika so že aretirali. . .“ Ostrmim, pa pravim: „Ni moja navada, da bi bežal. Jaz nisem ničesar zakrivil. Če hočejo, pa naj me aretirajo.“ Na to grem proti župnišču. Kmalu sem opazil, kako pomenljivo me nekateri pogledujejo, pri župnišču je že stal na straži kranjski policaj, ki je takoj hitel poročat na žandarmerijo, da sem prišel domov. Komaj dobro svoje reči odložim v pisarno, že nekdo potrka. „Prosto“. V pisarno stopi narednik Javornik in še en žandar. In Javornik pravi: „Gospod župnik, imam ukaz, da vas aretiram!“ Jaz nato: „Dobro! Malo prosim počakajte, da izročim pisarno in da se preoblečem.“ Naročim, da pokličejo gospoda kaplana Jožkoto Koširja, dr. Pogačnik je bil odsoten, da mu izročim župniške posle. Med tem se preoblečem, vzamem brevir, slovenske evangelije in malo perila. Ko pride v pisarno g. Košir, mu kraiko razložim, kje so važnejše župniške zadeve in mu izročim ključ cerkvene blagajne. Na to pa pravim naredniku: „No sedaj, pa pojdimo!“ Javornik na to malo v zadregi: „Ve-

ste g. župnik, tako vas ne moremo voditi. Dajte, naročite kak voz ali avto, da se peljemo.“ Jaz: „Prišli ste po me kakor po kakega zločinca, za to me tudi peljete kakor kakega zločinca.“ Javornik: „To je neprijetno, saj bi vas rad peljal n. pr. g. Gorjanc s svojim avtom.“ Jaz: „Tudi če bi g. Gorjanc hotel to storiti, se jaz ne peljem z avtom. Kakor vodite druge zločince, tako tudi mene peljite. Jaz se nič ne sramujem, ker se nimam za kaj. Grem, če je treba z vami tudi peš v Ljubljano.“ Javornik pogleda na uro pa pravi: „Saj zdaj je pa že prepozno, vlak je že odšel iz Kranja.“ Bil je v vidni zadregi. Da bi me peljali v Kranj na občino, ali na sodišče in me tam zapri, tega si niso upali, v Ljubljano goniti me peš tudi ni kazalo, vlak je že odšel, z avtom se pa jaz nisem hotel peljati. Velika zadrega, Javornik ni vedel, kaj bi. Predlagam, naj žandarmerija kar ostane v župnišču in me straži čez noč; ko bom spal, so lahko žandarji v moji spalnici, jaz bom ravnotako dobro spal. Seveda to ni bil resen predlog. Na to pa pravim Javorniku: „Veste kaj g. Javornik, najbolje bo, da se peljemo z vlakom jutri zjutraj v Ljubljano, jaz bom prej maševal, potem pa gremo na vlak. Ne bojte se, da vam uidem, to bi bil že lahko sedaj storil, ko bi bil hotel. Dam vam častno besedo, da ne pojdem iz župnišča in greste lahko mirno spat.“ Predlog je bil sprejet, žandarmerija se je umaknila, pred hišo pa je prevzela stražo mestna policija. Nastala je noč. Pred župniščem so se zbirale gručice ljudi in debatirale o dogodkih. Pripovedovali so mi doma, kako so aretirali Brodarja in Umnika, kako je g. župan Pirc zaklical: „Tako je prav“, ko so ju peljali, kako ju je na poti, ko so ju gnali na kolodvor prav prostaško opsoval nek „naprednjak“. Nihče pa ni vedel, za kaj nas zapirajo. Vsi smo mislili, da je to le strašenje, ker so doživeli prejšnji dan tak fiasko, da nas bodo pač par dni obdržali v policijskih zaporih, kakor so zaprli pri zadnjih državnoborskih volitvah v kočevskem okraju dekana Skubica iz Ribnice in več duhovnikov in laikov.

Med tem časom pa je odhitelo v Ljubljano nekaj prijateljev z avtomobilom k prevzvišenemu škofu, med njimi g. Gorjanc in Jožko Zabret, kjer so izjavili, da ne puste, da bi

JAMNIK NAD KROPO

Fantovski tabor Katoliške akcije za Gorenjsko se bo vršil v nedeljo dne 10. maja po sporedu kakor je bil objavljen v zadnjem Gorenjcu; le v slučaju slabega vremena se preloži na nedeljo dne 17. maja. Vsi katoliško misleči fantje, udeležite se tega tabora polnoštevno!

OLŠEVEK

Prosvetno društvo Krek v Olševku je priredilo dne 29. III. t. l. igro **Fabiola in Neža**. Občinstvo je bilo z izvedbo popolnoma zadovoljno in se je marsikatero oko solzilo.

Na željo občinstva bo društvo to igro zopet ponovilo in sicer dne 10. maja ob 3. uri pop. po znižani ceni.

V i n a

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

TRŽIČ

Občinska seja se je vršila v torek 5. t. m. Člani večine občinskega odbora na dnevni red niso polagali posebne važnosti. Ob 7. uri napovedana seja se je mogla začeti komaj s polovično udeležbo odbornikov ob pol osmih. Značilno je za člane večine, da nimajo več smisla za občinsko gospodarstvo. Morda bi nekateri člani večine radi videli, da vzame vajeti v roke kdo drugi. Vse se lahko zgodi. Iz poročila g. župana pričujemo sledeče: Proračuna ni, ker ni kritja za izdatke. Razlika dohodkov in izdatkov znaša okoli 70.000 Din. Ta primanjkljaj naj bi krila predilnica, ki naj bi bila po svojem prispevku za občino obtežena za to vsoto. Preurejanje klavnice je v polnem teku. Dela bodo zaključena v šestih tednih. Uprava je imela eno sejo, na kateri je bil ugotovljen pri poslovnih knjigah in blagajni najlepši red. Virmiraje občinskih proračunskih postavk je bilo sprejeto. Dobili smo nov pravilnik za pobiranje taks pri gradbenih komisijah. Dr. Elbertu, pravnemu zastopniku predilnice, se odstopi služnostna pravica za studenec nad Ljubelcem za 3000 Din.

Bednostni fond, to je tudi beseda, ki je padla na občinski seji. G. župan je s pozornim političnim namenom izrazil drzno misel, naj bi se primanjkljaj v proračunu kril iz banovinskega bednostnega fonda, češ zakaj ga imamo. Če bi predilnica ne prevzela v svoje breme onih 70.000 Din in bi bednostni fond odpovedal, bi morali občinske doklade povišati za 15%. To bi bilo pred jesenjo nevarno in težko.

kranjskega župnika aretirali in vlačili, kakor kakega zločinca. Po posredovanju prevzviščenega škofa, je ban dr. Marušič naročil sreskemu načelniku dr. Ogrinu, da naj se zadevo tako uredi, da se sam pripeljem drugi dan na policijo v Ljubljano.

Med 10. in 11. uro ponoči pridrve iz Ljubljane v župno pisarno in poročajo, kaj so dosegli. Meni je bila stvar nekoliko neljuba, ker bi bil prav rad videl teater, ko bi me bili vodili žandarji po mestu na vlak in po Ljubljani na policijo. To bi bilo pač v sramoto onim, ki so nas zapirali, ne pa nam. Ko so pa posegle vmes tako odlične intervencije, sem se pač moral ukloniti in dogovorili smo se, da me drugi dan ob 8. uri odpelje g. Gorjanc s svojim avtom v Ljubljano na policijo.

V torek 24. maja sem opravil zjutraj ob 6. uri sv. mašo. V cerkvi polno ljudi! Po maši, so se zbirale gručice ljudi iz Kranja in okolice pred župniščem in na Glavnem trgu. Ob kakih tri četrt na osem se javi v župnišču komisar okrajnega glavarstva Mrkalj, češ, da ima nalogo, da me spremlja v Ljubljano. Skorobila se bila naša voznja z avtom razbila, ker sem vztrajal na tem, da se sam odpeljem. Končno je obveljalo, da se pelje z nami komisar Mrkalj, ker mu nisem hotel napravljati kakih sitnosti. Nekaj minut pred osmo se pripelje g. Gorjanc s svojim avtomobilom. Ko je avto čakal na župnem dvorišču, so ga vsega v par minutah okrasila kranjska dekleta. Ko pridemo iz pisarne v vežo, je stal tam avto, okrašen z zelenjem, svežim cvetjem in venci. V veži, na dvorišču in na trgu pred župniščem polno ljudi. Vik, jok, mahanje z robci, pozdravljanje, demonstracije proti režimu, vse se je mešalo. Nekateri fantje so skočili na pločnik avtomobila, drugi so se vsedli spredaj na njegove blatnike in klicali: živjoooo! Tako smo se peljali počasi skozi mesto.

(Dalje prihodnjič).

VSE GOVORI,

da se poceni dobi

PRI HINKOTU V KRANJU
Nova trgovina „Pod kostanji“ pri farni cerkvi.

Razumemo. Vedel je, da bo iz fonda težko kaj dobili; a če ne bo banovina priskočila na pomoč večini, ki ne more sestaviti proračuna, se bodo vsaj lahko skrili za hrbet drugih, da bodo drugi umazani, če se občinske doklade povečajo. Banovinski svetnik g. Majerič J. je upravičeno sprožil neljubo vprašanje: koliko je občina prejela ves čas obstoja bednostnega banovinskega fonda? Odgovor: Reci 5.000 — piši: pet tisoč dinarjev. Ves čas torej le 5.000 zdaj naenkrat 70.000 Din. Skozi več let 5.000 to je bilo v času, ko je janičarsko službo pri nas in v vsej Sloveniji z navdušenjem vršila vsemogočna, večna, ljudskim potrebam odgovarjajoča JNS blaženega imena! Počasi s takimi zahtevami. Kar niste zahtevali in dosegli od JNS-generalov, to naj napravi kdo drugi, da se boste v jeseni postavljali, kaj ste naredili. Mi si bomo vse to zapomnili. Čez sedem let pride vse prav, če prej ne.

V vednost prebivalcem naše občine: proračuna torej še ni, to je zaključek seje 5. maja. Delavne in točne občine to napravijo do 1. aprila, kaj se proračunsko leto prične.

Prvi maj je bil miren. Krščanski delavci so prišli k sv. Jožefu, da se udeležijo sv. maše in tako pri Bogu poiščejo moči za svoje boje.

Naši „nacionalisti“ so se že začeli pozdravljati med seboj po fašistovski maniri z dviganjem rok. To je seveda zelo primerno za jugoslovenski nacionalizem, da posnema Mussolinija in Hitlerja! Nekateri se pa ne zadovoljujejo samo s fašističnim pozdravljanjem, ampak celo že naravnost groze s poboji in kar napovedujejo, da bo dr. Korošec kmalu ubit. Mi smo sicer proti vsaki uporabi sile, toda v tem oziru se nam zdi, da je dr. Korošec res že preveč šarmanten, da takim elementom ne potrka malo na „nacionalne“ prste! Res je pa tudi to, da si v Trzinu nekateri upajo že vse, ker oni, ki bi morali kaj videti, nič ne vidijo...

VSE GOVORI,
da se poceni dobi
PRI HINKOTU V KRANJU
Nova trgovina „Pod kostanj“ pri farni cerkvi.

ŠKOFJA LOKA

Pokroviteljstvo nad obrtno-industrijsko razstavo, ki se vrši od 12. julija do 16. avgusta t. l. v celi novi šoli je prevzel, kot smo že poročali, vnet zagovornik obrtništva g. dr. Marko Natlačen ban dravske banovine. V reprezentančni odbor so bili dosedaj naprošeni in so z veseljem sprejeli mesta sledeči:

Gospa Franja Tavčarjeva, dvorna dama Nj. Vel. kraljice Marije, predsednik Zbornice za T.O.I. v Ljubljani g. Jelačin Ivan, podpredsednik Zbornice za T.O.I. v Ljubljani g. Rebek Josip, tajnik Zbornice za T.O.I. v Ljubljani g. Pretnar Josip, vodja sreske izpostave v Šk. Loki g. Legat Ivan, kanonik in dekan v Stari Loki č. g. Mrak Matija, poveljnik 1. planinskega polka g. polkovnik Lukič, in njegov pomočnik g. polkovnik Markulj, starešina sreskega sodišča v Šk. Loki g. Ustar, sreski šolski referent g. Zahrastrnik, predsednik mestne občine Skofja Loka g. Ziherl Matevž, predsednik občine Stara Loka g. Hafner Anton, ravnateljica uršulinske meščanske šole č. M. Justina Višner, ravnatelj mešane meščanske šole g. Soure Karol, voditelj obrtno nadalje-

valne šole g. Rojic Jakob. Obrtniki bodo naprosili še nekaj uglednih osebnosti kot zastopnike okraja, potem bo reprezentančni odbor izpopolnjen. Kot opazujemo, vršijo obrtniki priprave za razstavo z največjim veseljem.

Plakati za razstavo, ki so po osnutku domačina g. prof. Koširja izdelani, vzbujajo splošno pozornost. Te dni jih razdeljujejo po obrtnih in trgovskih lokalih.

Tombola v korist obrtne - razstave je dovoljena in se pripravlja za izvedbo iste poseben odbor. Tombola bo izredno bogata in že sedaj opozarjamo nanjo. Tablice bodo po Din 3.—komad, tomola se bo vršila na Glavnem trgu začetkom avgusta.

Izlet na Koroško priredijo „Škofje Ločani z novim avtobusom v binškošnih praznikih po sledečem redu: odhod na binškošni nedeljo ob 7. uri zjutraj z Mestnega trga, preko Kranja in Kokre na Jezersko, tam kratak odmor, nato na vrh in prestop meje, nakar se ustavijo v kopalnišču Bela; po kratkem postanku bo odhod v Zelezno Kapljo, ki si jo ogledajo, potem pa se odpeljejo do Celovca, kjer bo daljši postanek. Po kratkem bivanju na jezeru pridejo okrog 7 ure zvečer v Gospo Sveto; tu bo prenočišče, na binškošni ponedeljek ob 7 uri zjutraj pa se odpeljejo do gradu Ostrovica in dalje do St. Vida ob Glini; tu bo kratak postanek. Nato dalje do Osojskega jezera, kjer obiščejo samostan in grob „Osojskega mutca“ in dospjejo do pod vnožja gore „Kancel“, kamor se pelje kogar bo veselilo z žično vzpenjačo; Vrnejo se preko Beljaka in Podkorenskega sedla po naših Gorenjski domov. Priglasiti se je treba do 15. maja v trgovini Planina v S. J. f. j. Loki. Ker bo treba izposlovati dovoljenje za prestop meje se na pozneje priglašene ne bo upoštevalo. Cena za vožnjo in dovoljenje je za osebo Din 140.— Ker je že do polovico voz zaseden, pohitite za priglasiti!

Novice iz župne mežnarije. V velikem tednu, ko je mežnar pozno po noči postavjal božji grob, se je isti zaprl v cerkev, da bi imel mir pred „firbci“, ki so mu tolkli po vseh vratih kot bi že Boga strašili. Ko je delo napravil, je šel v stanovanje v mežnarijo k počitku. V večji je prižgal luč in opazil, da je v večji cela luža in da so imeli nekateri „olikanci“ mežnarijska vrata za javno stranišče. Res višek kulturne stopnje.

100.000 Din za kranjsko tekstilno šolo

Ban dr. Natlačen je iz banovinskega proračuna za tekoče leto določil poleg velikih dotacij, ki jih daje banovina tej šoli, še izredno visoko vsoto 100.000 Din., v fond za zgradbo tekstilnih delavnic. Malo je v Kranju znano, da je pravi ustanovitelj tekstilne šole v Kranju sedanjí ban dr. Natlačen, ki je še kot predsednik oblastnega odbora podvzel take ukrepe, da so to šolo s sloh omogočili. Dr. Natlačen in tedanjí referent pri oblastnem odboru v tej zadevi, dr. Adlešič, sta na iniciativno lokalnih faktorjev, — vendar ne onih, ki imajo običajno vse zasluge v zakupu, — povzela vse potrebne korake za ustanovitev šole, zlasti pa še to, da se je omogočilo bodočim profesorjem te šole študije v inozemstvu. V zadnjem oblastnem proračunu je bila za ustanovitev šole preliminirana že vsota 500.000 Din., vendar pa se je, ker je oblastna samouprava ukinjena ta vsota znižala na 100.000 Din. Tekstilna šola v Kranju je sicer državna institucija, vendar brez izdatne podpore banovine ne bi mogla uspevati. Ta podpora znaša po rednem proračunu letno ca 200.000.— Din. Poleg tega proračunskega zneska pa je sedaj ban g. dr. Natlačen določil še 100.000 Din., za fond v svrhu razširjenja potrebnih šolskih delavnic.

Ob priliki zasedanja banovinskega sveta in razpravljanja o dotaciji kranjski tekstilni šoli, je ban dr. Natlačen obljubil zastopnikom kranjskega okraja v banovinskem svetu, da bo posvetil razvoju te šole vso svojo pažnjo in da bo skušal načrti, ki ga je imel kot komisar oblastne samouprave, sedaj kot ban uresničiti in tekstilno šolo izpopolniti tako, da bo odgovarjala vsem potrebam časa. Kako resno misli s svojo obljubo dokazuje najbolj visoka dotacija, katero je šoli že sedaj preskrbel.

Zajamčeno enako trde osle, bruse, kašarje razpošilja najceneje kamnoilem ROJS KARL - ROGATEC

USTNE HARMONIKE
„ORGLICE“, svetovne znamke „Hohner“ v največji izbiri
Ivan Savnik — Kranj
Oglejte si zadnje modele v naši izlozbi.

HOHNER
DIATONICNE HARMONIKE svetovnih znamk „Hohner“ in „Eubas“ že po Din 185, 195-240.—
Ivan Savnik — Kranj
Oglejte si našo izlozbo!

HOHNER
Klavirske kromatične harmonike svetovne znamke „Hohner“ že po Din 885.—, 950.—, 2.600.—
Ivan Savnik — Kranj
Oglejte si jih v naši izlozbi!

Občni zbor Tujsko prometnega društva v Kranju

V sredo 15. aprila se je vršil pod predsedstvom g. Miro Peterlina v dvorani hotela „Stara pošta“ občni zbor Tujsko prometnega društva v Kranju. Občnega zbora se je udeležil tudi zastopnik Zveze za tujski promet ravnatelj g. Vladimir Pintar. Mala udeležba je pokazala popolno nerazumevanje občanov za to obče gospodarsko koristno društvo, ki deluje nesebično samo za interese splošnosti. G. Peterlin je v svojem splošnem poročilu omenil velik gospodarski pomen tujskega prometa, poudarjal je minimalno zanimanje občanov ter pomen tujskih prometnih organizacij. Ob koncu svojega poročila se je dotaknil tudi nove uredbe, ki je izšla v svrhu pospeševanja turizma in glasom katere dobe tujsko prometna društva pol uradni značaj.

Tajniško poročilo je podal g. Zmago Kožman. Iz tega poročila se je razvidela velika potreba povzdiga tujskega prometa, ki je v gotovih krajih postal že vitalnega pomena. Obširno se v svojem poročilu bavi o načinu izvajanja propagandne tujsko prometne politike ter ugotavlja nedostatke tujsko prometnih naprav v Kranju, ki so neobhodno potrebne: gradnja kopalnišča, odprava pomanjkanja vode in 50% popust na železnici. Iz poročila je razvidno, da je znašal obisk tujcev v Kranju leta 1931. 1745 oseb s 1756 nočninami, leta 1934 2010 oseb s 3869 nočninami, leta 1935. 2503 osebe s 4790 nočninami. Statistika nam pove, da se poset v Kranju od leta do leta dviguje in da je porastel od leta 1931 na oseh za 43%, na nočninah pa za 172% t. j. napredek, ki ga beleži le malokateri kraj. Številke nam dokazujejo tudi, da tujci v splošnem v Kranju

Botri in botrice

Pravkar dospela nova zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine po najnižji ceni, zatorej hitite z nakupom. Oglejte si krasno izlozbo, ker edino tu dobite veliko izbiro in po znižanih cenah. Popravila kakor urarska in zlatarska se izvršujejo pod garancijo. Prva največja urarska in zlatarska trgovina na Gorenjskem
Ivan Levičnik
Kranj — Jesenice
Kupujem staro zlato in srebro!

ostajajo vedno dalj časa. Članstvo vkljub temu, da je v Kranju nad 400 raznih gospodarskih poklicev in podjetnikov, ki imajo koristi od tujcev, od leta do leta pada. Še leta 1931 je šlo družstvo 153 članov, a jih šteje danes le 87. Informacij je iskalo v pisarni 193 tujcev.

Društvo je bilo v stalnih stikih z Zvezo za tujski promet v Ljubljani, s podružnicami Putnika, z odsekem za turizem pri Min. za trgovino in industrijo in celo z inozemskimi tujsko prometnimi organizacijami. Propaganda se je izvrševala le v omejenem obsegu, ker je odbor stal na stališču, da dokler nima Kranj odpravljenih že omenjenih nedostatkov, bi bila vsaka širša propaganda brezplodna. Društvo je izvršilo tudi več olepševalnih del, izposlovalo popravila raznih potov, izprehajališč, postavitve klopi, kažipotov itd. Na koncu svojega poročila je g. Kožman podal še nekaj zanimive tujsko prometne statistike, iz katere je razvidno, da ta gospodarska panoga posebno na Gorenjskem napreduje. Država je imela od tujskega prometa v letu 1934. 729 milijonov in leta 1935. 763 milijonov dohodkov.

Iz blagajniškega poročila g. Joška Majdiča je razvidno, da je imelo društvo l. 1935. 13.633.— Din denarnega prometa, koncem leta pa Din 6663 gotovine. Revizijsko poročilo je podal g. Franc Berjak. Pri volitvah so bili izvoljeni v novi odbor gg.: Miro Peterlin, Franc Gorjanc, sreski nač. dr. Alojz Gregorin, Zmago Kožman, Joško Majdič, Franc Lieber, Franc Sink, Anton Boh in Adolf Kern. Kot namestniki pa gg.: Ante Matevžič, Albin Terčon, Avgust Lap in Rudolf Hlebč, kot preglednika pa gg. Franc Berjak in dr. Igo Silar.

Pri slučajnostih je ravnatelj Zveze dr. Pintar podal zanimivo poročilo o važnosti tujskega prometa ter o delovanju Zveze za tujski promet v Kranju. Omenil je tudi, da bo na iniciativno društvenega odbora, odnosno njenega podpredsednika g. Gorjanca v Kranju, v kratkem odprta podružnica Putnika, ki bo izvrševala vse tujsko prometne propagandne posle: prodajo železniških in avtobusnih kart, posle menjalnice itd. Obrazložil je velik pomen uredbe o pospeševanju turizma, po kateri je tudi Kranj predlagan, da dobi 50% popust na železnici, katerega bodo deležni tujci, ki bodo ostali v Kranju vsaj 7 dni. S predmetnimi dve mi rešitvami bi se tujski promet v Kranju brezdvomno zelo dvignil.

Na poročilo g. Pintarja se je posebno glede Putnika razvila debata, v katero je posebno posegal g. Gorjanc, ki je uvideč velik pomen ustanovitve te pisarne pripravil doprinesiti od svoje strani znatne žrtve.

Ta občni zbor je bil viden dokaz, da je tujsko prometno društvo organizacija, ki dela za splošni dobrobit občanov in neumorno deluje za čimvečji gospodarski ugled Kranja. Občni zbor je soglasno sklenil, da v svrhu tujskega prometa podvzame vse korake, da se v Kranju čimprej odpravi pomanjkanje vode in zgradi primerno kopalnišče. Društvo se obrača na javnost, da ga pri njegovem delu vestransko podpira, za kar tudi uspeh ne bo izostal. Odbor društva se dobro zaveda, zavedati pa se mora tudi javnost, da kdor hoče imeti od tujskega prometa dohodke in imeti večje koristi, mora temu primerno doprinesiti tudi žrtve, ker brez teh je vsak uspeh nemogoč.

Plesne banovin. davščine

V Službenem listu z dne 1. aprila 1936 je priobčen banovinski proračun za leto 1936-37, ki govori v § 55 o plesnih davščinah, ki znašajo za vsako plesno prireditve v mestih in trgih z nad 4000 prebivalci 300 Din, do 4000 prebivalcev 200 Din, v vseh ostalih krajih pa 100 Din.

Plesne šole so glede vaj, če se tedaj ne točijo alkoholne pijače oproščene te davščine toda le pod pogojem, če imajo potrebno dovolilo za plesno šolo. Kdor plača plesno davščino, ne plača davščine za prekoračenje policijske ure, če ples ne traja preko 2. ure.

Najnovejši modeli otroških vozičkov pravkar prispeli

Sportni modeli že od 175 Din naprej, globoki Din 320. — Oglejte si brezobvezno veliko zalogo v naši trgovini

Ivan Savnik - Kranj

Lepe izlozbe, kar ni v izlozbah, je v trgovini!

B. RANGUS
sodni cenilec
K R A N J

Velika izbira ur, zlatnine, srebrnine, jedilnega orodja, očal, kakor vse ostale optike. Popravila se strokovno in pod jamstvom izvršujejo v naši prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. — Kupujem vsakovrstno zlato in srebro.

Svilene samoveznice 3, 8, 10, 12, 25.
Prima iz češke svile Dru 38, 39.
Moške nogavice D. 2, 4, 6, 10.
Naramnice 5, 6, 8, svil. 12, 18.
Gumi modni pasovi 9, 14, 20.
Fantovske kape 10, moške
D. 12, 15.
Moške modne srajce s posebnim ovratnikom samo D. 28.

Najceneje pri
Ivan Savnik Kranj

Zato je za gostilničarje in zlasti za goste, ki se navadno ne zavedajo, da ima tudi gostilničar dolžnosti in obveznosti, pa pričanjajo tupa- tam brez njegovega dovoljenja s plesom, kr. banska uprava pod števil. VII No 6485/1 izdala na vse občine v dravski banovini važno okrožnico, ki jo priobčujemo dobesedno:

Po pravilniku o banovinskih davščinah dravske banovine se za vsako javno plesno prireditelju plačuje posebna banovinska taksa. Iz pogo- ročil, ki jih predlaga finančna kontrola, pa posnemam, da se pri pobiranju te takse zakoniti predpisi zelo površno izvajajo. Prireditelji plesa, pa tudi organi, ki pobirajo banovinsko takso (občine!), so večinoma pomotnega naziranja, da se banovinska taksa mora plačati le tedaj, če je ples predhodno prijavljen in je bilo izdano tozadevno oblastveno dovoljenje. Slučajno nastalih javnim plesom se pa običajno ni posvečala zadostna pažnja, marveč se je dopuščalo, da so se nemoteno vršili brez plačila takse, čeprav so pogosto zavzemali večji obseg, nego predhodno prijavljen in obla- stveno dovoljeni plesi. Tako postopanje ruši predvsem davčno moralo, je pa tudi v veliko škodo banovinskih blagajni. Zato se mi zdi potre- bno, da dam nekatera navodila za izvrševanje tozadevnih določil pravilnika o banovinskih davščinah.

Predvsem je razčistiti pojem, kaj naj se smatra za javno plesno prireditev.

Za javno plesno prireditev se smatra ona plesna zabava, ki je vsakomur pristopna in ni omejena na gotov krog ljudi, ki so po sorod- stvu ali drugih družinskih vezeh navezani drug na drugega.

Zenitovanjska slavlja, združena s plesom, so banovinske takse oproščena le tedaj, če se jih udeležujejo zgolj povabljeni svatje; če pa ima pristop tudi širše občinstvo, se banovinska plesna taksa mora plačati.

Ni torej potrebno, da bi bilo s plakati- ranjem ali na drug način predhodno oznanjeno, da se vrši ples, zadostuje le, da se na goto- vem kraju ljudje zbirajo in dolhajo radi za- bave s plesom. Pri slučajno nastalih plesih se mora banovinska taksa naknadno plačati.

Prav tako ni važno, kje se ples vrši. Ples je lahko tudi v zasebni hiši, pa se mora vseeno prijaviti in plačati taksa, kakor hitro je do- bil značaj javne plesne prireditve po prejš- njem odstavku.

Glede prireditelja plesa ne omenja pravil- nik o banovinskih davščinah nikakih izjem. Banovinsko takso je torej pobirati tudi za dru- štvne plesne, čeprav so morda omejeni le na društvene člane. Tudi šolske ustanove niso o- proščene banovinske takse.

Razna društva in ustanove se obračajo na kraljevske banske uprave, naj bi jih z ozirom na namen prireditve (kulturne ali humanita- rene) izjemoma oprostila banovinske plesne takse. Povdarjam, da bo kraljevska banska up- rava vse take prošnje brez izjeme odklonila, zato se mora tudi v takih primerih banovinska taksa pobirati predno se izda dovoljenje za ples.

Prav posebno pa opozarjam na to, da bo banovinska taksa pobrana za vse prijavljene ali slučajne nedeljske plesne v podeželskih gostil- nah. Taki plesi so najuspešnejša vaba za čez- merno popivanje in zapravljanje težko prislu- ženega denarja. Razen tega se vršijo pogosto v tesnem, z dimom in alkoholom prepojenem

ozračju pa so radi tega tudi zdravja skrajno škodljivi.

Pogosto se sliši izgovor, da godec ni bil naročen in da so si gostje godala sami s seboj pri- nesli. Na take izgovore se ni ozirati. Ako last- nik ali najemnik lokala v takih primerih do- pust, da se razvije javen ples, prevzame na- se odgovornost za vse posledice, zlasti pa za plačilo banovinske takse.

Za pravilno izvrševanje predpisov odgozar- jajo prireditelji ali lastnik, odnosno najemnik prostora, kjer se ples vrši. Ta mora pri slu- čajnih plesih do 12. ure prihodnjega dne ples prijaviti in plačati ustrezno banovinsko takso; če tega kljub opominu ne stori, je zadego pri- javiti srezkemu načelstvu, da uvede kazensko postopanje.

Oblastva odnosno organi, ki so pooblašteni, da izdajajo plesna dovoljenja, opozarjam prav posebno, naj sami strogo pazijo, da se določi- la pravilnika o banovinskih davščinah v noben- em oziru ne bodo izigravala. Hkratu napre- šam tudi finančno kontrolo, naj po svojih mo- čeh nadzoruje, je-li v vsakem primeru, kjer gre za javen ples, banovinska taksa plačana.

Banovinska plesna taksa se plačuje v banovinskih kolekih, ki se nalepijo na plesna do- voljenja in jo predpisih uničijo.

Seznane o pobrani taksi za plesne priredit- ve in za podaljšanje policijske ure predlagaj- te po že danih navodilih kralj. banske uprave še nadalje finančnemu oddelku banske upra- ve; to je potrebno radi kontrole dohodkov po banovinskem proračunu.

Vse dosedanje okrožnice, ki pojasnjujejo, kdaj nastopi obveza za plačilo banovinske plesne takse in ki nasprotujejo tem navodilom se s tem preključujejo.

Za dečve!
(„Dirndl“)
cvrnato svileno krep - blago - šali - gum- bi - okrasne sponse

Ivan Savnik, Kranj

Oglejte si našo veliko izlo- bo na Maistrovem trgu.

MALI OGLASI
Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi naj- ceneje ter se priporoča Viktor Toneje tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Hiša na Rupi pri Kranju s cca 5.000 m² zemlje se ugodno proda. Informacije daje Mirko Rus, Kranj.

Odda se lokal v Kranju, Prešernova ul. št. 18 v Pučnikovi hiši s 1. avgustom 1956. Ponud- be na Pučnik, Ljubljana, Selenburgova ul. 1.

Važno! Modroce! Otomane, spalne di- vane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, po- leg Stare postde, Kranj.

Vajenca za jermenarsko in torbarsko obrt sprejem takoj, Jakopin, Kranj.

Isčem službo, sposobna sem za izvrševanje vseh hišnih del po možnosti k boljši družini. Naslov v upravi.

Odda se lepo sončno stanovanje z vsemi pri- tiklinami in vrtom na periferiji. Naslov v upravi.

Vsi v našo trgovino!

Važno!

Celi Gorenjski naznanjamo:

Za binkoštno praznike smo že pričeli z veliko odprodajo vsega manufakturnega blaga, po res znatno znižanih cenah, tako, da bo lahko vsak za malo denarja dobro oblečen.

Posebno pa opozarjamo na veliko in lepo izbiro **moških naj- modernejših kamgarnov** in štofov že **od Din 22,- naprej**

Prej ko se odločite za nakup, si oglejte naše izložbe, ter se pre- pričajte o najnižjih cenah. Vljudo se Vam priporoča tvrdka

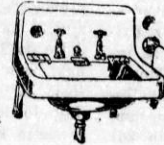
LOGAR & KALAN naslednik: Srečko Vidmar
manufaktura **KRANJ**

Vodovodne cevi

spojni deli

tesnilni pribor

armature

Oprema za kopalnice

Umivalniki iz kamnine

kompletna angl. stranišča

ploščice za oblaganje sten

V izredno veliki izbiri po najnižjih cenah

P. Majdič „Mercur“ Kranj

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem preuredila v Prevcovi hiši, na Podrtini, Bleiweisova ulica 29., higieničen brivski in česalni salon. Izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela in sicer: trajno in vodno ondulacijo, masaže lica, barvanje las, ter ma- nikiranje. Cenjenim damam in gospodom se to- plo priporočam za naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem **Alojzija Fenos-Konjedič**
brivski frizerski salon „Luisa“

Dobra postrežba — naša reklama!

Petanjska voda
zdravilna

Glavna zaloga:

Kranj, Mestni trg 18
(v Kocbekovi hiši)

Ali že veste,

da imam na zalogi lepe, po najnovejši mo- di izdelane obleke, bluže, krila, predpasni- ke itd. za odrasle kakor tudi za otroke. Na zalogi imam tudi ostale potrebščine: nogavice, celotne opreme za novorojenčke itd. — Vse dobite res po najnižjih cenah in prvovrstno blago.

Za cenjeni obisk se priporoča

Angela Levičnik pri „Gorenjki“
Kranj, Prešernova ulica

NAZANJAM, da sem pričel izdelovati ce- mentne izdelke kakor: stopnice, terase tlak, stenske obloge v vseh imitacijah, balustrade, kroglice, vaze, vodomete, kandelabre, okvirje za vrata, vrtno ograje, ograjce za gredice (zlo- ljive) in vse druge vrtno okraske. Nadalje iz- delujem nagrobne okvirje in spomenike. Stalno bom imel na zalogi cementne strešnike in ce- mentne cevi vseh premerov.

Priporoča se

Jakob Seliškar
STRUZEVO 44 p. KRANJ

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem pre- selil ključavničarsko delavnico v svojo hišo na Vi- dovdansko cesto št. 11. (poleg gimnazije), kjer imam že več let trgovino s kolesi, živalnimi stroji, otroš- kimi vozički itd. — Zahvaljujem se vsem svojim ce- njenim odjemalcem za naklonjenost in se tudi nada- lje najtopleje priporočam. Zagotavljam, da se bom po- trudil v vsem postreči cenj. odjemalcem v ceni in blagu. — Najtopleje se priporočam vsem za izdela- vo štedilnikov, balkonskih in stropnih ograj. Izvr- šujem popravila vseh vrst kmetijskih strojev. — Na- dalje izvršujem razno struženje kovin, avtogenično varenje in vsa v to stroko spadajoča dela.

Bitene Ivan

splošno ključavničarstvo, trg. koles i.t.d.
KRANJ, Vidovdanska c. 11.
(poleg gimnazije)

STAVBNE IZOLACIJSKE PLOŠČE

HERAKLITH

zastopnik **KOVINA - KRANJ**